

Samråd med temat: Avgränsning, innehåll och utformning av MKB för inkapslingsanläggningen och slutförvaret

Datum:	Januari – mars 2004
Plats:	Skriftligt samråd
Målgrupp:	Regionala aktörer i Kalmar län
Inbjudan:	Skriftlig inbjudan till regionala aktörer som kan antas ha synpunkter på och/eller intressen i slutförvarsprojektet.
Syfte:	Att presentera och få synpunkter på vilka frågor som bör utredas som underlag för MKB.
Underlag:	Rapporten <i>Omfattning, avgränsningar och utredningar för miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) för inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle. Version 0 – underlag för utökat samråd i Oskarshamn..</i> I den presenterade SKB förslag på vilka typer av utredningar som ska genomföras för ansökningar och miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) enligt miljöbalken och kärntekniklagen.

Skriftliga svar inkom från Länsstyrelsen i Kalmar län, Fiskeriverket, Kalmar läns museum, Regionförbundet i Kalmar län och Vägverket. SKB kommentarer finns nedan, grupperat i kategorierna inkapslingsanläggningen, slutförvaret för använt kärnbränsle och gemensamt. Inkomna synpunkter finns i sin helhet sist i denna dokumentation.

1 Inkapslingsanläggningen

Inga frågor eller synpunkter framfördes som enbart handlade om inkapslingsanläggningen.

2 Slutförvaret för använt kärnbränsle

Inga frågor eller synpunkter framfördes som enbart handlade om inkapslingsanläggningen.

3 Gemensamt

3.1 Länsstyrelsen anser att utskickat underlag kan tjäna som lämplig utgångspunkt för SKB:s samråd enligt miljöbalkens 6:e kapitel. Man konstaterar också att de inledande kapitlen i miljöbalken samt lagen om kärnteknisk verksamhet utgör en viktig förutsättning för val av metod och lokalisering av de anläggningar och infrastrukturer som behövs för ett godtagbart omhändertagande av det använda kärnbränslet i det långa perspektivet som det är frågan om. Vidare påpekar man behovet av att det tydliggörs hur helhetsbeskrivningen av slutförvarssystemet hanteras vid ett förfarande med tillståndsansökan och tillståndsprövning vid olika tidpunkter för inkapslingsanläggningen och slutförvaret. (Länsstyrelsen i Kalmar län)

SKB instämmer.

3.2 Kalmar läns museum påpekar att det bör förtydligas i ”omfattnings- och avgränsningsrapporten” att platsen nuvarande status och effekter ska beskrivas för kulturmiljö (inte bara miljö) och att inventeringen av forn- och kulturlämningar motsvarar samma storleksordning som inventeringarna av flora och fauna. Eventuella konsekvenser för eventuella forn- och kulturlämningar måste ingå i MKB:n. (Kalmar läns museum)

SKB instämmer.

3.3 Vägverket påpekar att SKB i sina utredningar om transporter också bör utreda om det finns behov av att förstärka/bredda allmänna vägar eller anlägga nya vägar. (Vägverket region Sydöst)

SKB instämmer.

3.4 Regionförbundet anser att SKB bland annat bör omfatta och belysa /analysera följande områden:

- **De sociala och kulturella aspekterna**
- **Profilering och image**
- **Infrastruktur och arbetsmarknad**
- **Kompetensförsörjning**
- **Spin-offeffekterna för det omgivande samhället (högskolan och industrin)**
- **Effekter på människors hälsa**
- **Hur åtgärderna sammantaget bidrar till en hållbar utveckling**

(Regionförbundet i Kalmar län)

Alla nämnda områden har diskuterats inom ramen för SKB:s samhällsprogram. Det är respektive kommun som sedan beslutar vilka utredningar som ska genomföras.

Inkapslingsanläggning och Slutförvar för använt kärnbränsle

Utökat samråd med regionala aktörer

I Sverige finns idag ett system med anläggningar som tar hand om allt landets radioaktiva avfall. Det som återstår att bygga för att slutligt omhänderta använt kärnbränsle är en anläggning för att kapsla in bränslet och själva slutförvaret. Svensk Kärnbränslehantering AB, SKB planerar att lämna in ansökan för att uppföra inkapslingsanläggningen under 2006 och för att uppföra slutförvaret under 2008.

SKB föreslår att *inkapslingsanläggningen* ska byggas i anslutning till CLAB (Centralt mellanlager för använt kärnbränsle), vid kärnkraftverket i Oskarshamn. Alternativ lokalisering är i anslutning till de kärntekniska anläggningarna i Forsmark, Östhammars kommun.

SKB bedriver platsundersökningar för lokalisering av ett *slutförvar* för använt kärnbränsle på två platser; Simpevarpsområdet i Oskarshamns kommun och Forsmarksområdet i Östhammars kommun. Avsikten är att välja en av dessa platser för slutförvaret och ansöka om att lokalisera anläggningen till den platsen.

Tidigt samråd har genomförts för både inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Nu påbörjas utökade samråd för båda anläggningarna. Ett viktigt inslag i samråden är att diskutera innehåll i och utformning av de miljökonsekvensbeskrivningar som ska bifogas tillståndansökningarna för inkapslingsanläggningen respektive slutförvaret.

Underlag inför utökat samråd

SKB har tagit fram preliminära versioner av "omfattnings- & avgränsningsrapporter" för Forsmark och Oskarshamn. Rapporterna behandlar både inkapslingsanläggningen och slutförvaret och finns tillgängliga på internet, www.skb.se/mkb. Rapporten för Oskarshamn bifogas även detta brev.

Rapporterna utgör SKB:s preliminära planering. De behandlar vad MKB-arbetet ska omfatta och hur det kan avgränsas. Detsamma gäller de utredningar vi planerar att ta fram som underlag till MKB-dokument för inkapslingsanläggningen respektive för slutförvaret. Synpunkter och förslag som kommer fram under första etappen av det utökade samrådet kommer att beaktas i slutversionen av rapporterna.

Avsikten är att slutversioner av rapporterna ska kunna presenteras under 2004. I dessa redovisas vilka säkerhets-, hälso-, samhälls- och miljöaspekter som ska behandlas i MKB-dokumentet. Där redovisas även vad som ligger utanför MKB-arbetet och motiveringar till varför. De slutliga versionerna av rapporterna blir utgångspunkt för SKB:s arbete med utredningar och MKB-dokumenterna. Såväl struktur som innehåll i MKB-dokumenterna kommer att detaljeras och justeras löpande med hänsyn till vad som kommer fram i samråden samt vid projektering, undersökningar och utredningar för planerade anläggningar.

Vi tar gärna emot synpunkter på det översända materialet, dock senast den **31 mars** 2004. Kommentarer lämnas till:

Lars Birgersson
lars.birgersson.kem@skb.se
Tel: 08-459 85 71

Svensk Kärnbränslehantering AB

Saida Laârouchi Engström
Avdelningen för MKB och Samhällskontakter

Separat inbjudan till Länsstyrelsen

Inkapslingsanläggning och Slutförvar för använt kärnbränsle

Utökat samråd med regionala aktörer

I Sverige finns idag ett system med anläggningar som tar hand om allt landets radioaktiva avfall. Det som återstår att bygga för att slutligt omhänderta använt kärnbränsle är en anläggning för att kapsla in bränslet och själva slutförvaret. Svensk Kärnbränslehantering AB, SKB planerar att lämna in ansökan för att uppföra inkapslingsanläggningen under 2006 och för att uppföra slutförvaret under 2008.

SKB föreslår att *inkapslingsanläggningen* ska byggas i anslutning till CLAB (Centralt mellanlager för använt kärnbränsle), vid kärnkraftverket i Oskarshamn. Alternativ lokaliseringsområde är i anslutning till de kärntekniska anläggningarna i Forsmark, Östhammars kommun.

SKB bedriver platsundersökningar för lokalisering av ett *slutförvar* för använt kärnbränsle på två platser; Simpevarpsområdet i Oskarshamns kommun och Forsmarksområdet i Östhammars kommun. Avsikten är att välja en av dessa platser för slutförvaret och ansöka om att lokalisera anläggningen till den platsen.

Tidigt samråd har genomförts för både inkapslingsanläggningen och slutförvaret. Nu påbörjas utökade samråd för båda anläggningarna. Ett viktigt inslag i samråden är att diskutera innehåll i och utformning av de miljökonsekvensbeskrivningar som ska bifogas tillståndansökningarna för inkapslingsanläggningen respektive slutförvaret.

Underlag inför utökat samråd

SKB har tagit fram preliminära versioner av "omfattnings- & avgränsningsrapporter" för Forsmark och Oskarshamn. Rapporterna behandlar både inkapslingsanläggningen och slutförvaret och finns tillgängliga på internet, www.skb.se/mkb. Rapporten för Oskarshamn bifogas även detta brev.

Rapporterna utgör SKB:s preliminära planering. De behandlar vad MKB-arbetet ska omfatta och hur det kan avgränsas. Detsamma gäller de utredningar vi planerar att ta fram som underlag till MKB-dokument för inkapslingsanläggningen respektive för slutförvaret. Synpunkter och förslag som kommer fram under första etappen av det utökade samrådet kommer att beaktas i slutversionen av rapporterna.

Avsikten är att slutversioner av rapporterna ska kunna presenteras under 2004. I dessa redovisas vilka säkerhets-, hälso-, samhälls- och miljöaspekter som ska behandlas i MKB-dokumentet. Där redovisas även vad som ligger utanför MKB-arbetet och motiveringar till varför. De slutliga versionerna av rapporterna blir utgångspunkt för SKB:s arbete med utredningar och MKB-dokumenterna. Såväl struktur som innehåll i MKB-dokumenterna kommer att detaljeras och justeras löpande med hänsyn till vad som kommer fram i samråden samt vid projektering, undersökningar och utredningar för planerade anläggningar.

Vi tar gärna emot synpunkter muntliga synpunkter på det översända materialet vid det inplanerade mötet med MKB-forum Oskarshamn, den 26 maj 2004.
Skriftliga kommentarer på materialet senast den **11 juni** 2004 till:

Lars Birgersson
lars.birgersson.kem@skb.se
Tel: 08-459 85 71

Svensk Kärnbränslehantering AB

Saida Laârouchi Engström
Avdelningen för MKB och Samhällskontakter

Utökat samråd med regionala aktörer**Sändlista Oskarshamn**

Länsstyrelsen i Kalmar län, <i>separat brev</i>	Malmbrogatan 6 391 86 Kalmar
Fiskeriverket	Lokalkontor Simpevarp Ävrö 16 572 95 Figeholm
Folkhälsocentrum	Garvaregatan 11 572 32 Oskarshamn
Kalmar läns museum	Box 104 391 21 Kalmar
LRF-Sydost	Box 974 391 29 Kalmar
Landstinget i Kalmar län	Box 601 391 26 Kalmar
Regionförbundet i Kalmar län	Box 762 391 27 Kalmar
Skogsvårdsstyrelsen, Östra Götaland	Box 288 593 24 Västervik
Vägverket, Region sydöst	Box 749 391 27 Kalmar

REG NR 1029022				
ANKOM MKB				
SKB 2004-06-21				
HMB/2004/17 MKB/2004/18				
HANDL Samu				
DELGES	ST	LA	CTH	ÖM
BILAGA				

Svensk Kärnbränslehantering AB
att.: Saida Laârouchi Engström
Box 5864
102 40 STOCKHOLM

Angående avgränsningsrapport för MKB för inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle – version 0.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen anser att avgränsningsrapporten i allt väsentligt utgör ett tillräckligt planeringsunderlag för genomförande av de utökade samråden om inkapslingsanläggning och slutförvar av använt kärnbränsle. Länsstyrelsen har vid detta ställningstagande utgått från vad som föreskrivs i 6 kap. 7 § miljöbalken om vad en miljökonsekvensbeskrivning skall innehålla samt länsstyrelserna i Uppsala, Södermanlands och Kalmar län gemensamma pm 2000-11-07 som belyser frågor om samråd inför tillståndsprövning av slutförvar av använt kärnbränsle.

Särskilda påpekanden

Länsstyrelsen har i beslutet 2003-09-24 om att verksamheten avseende en eventuell inkapslingsanläggning för använt kärnbränsle i anslutning till CLAB på Simpevarpshalvön, Oskarshamns kommun, kan antas medföra betydande miljöpåverkan, bl.a. påpekat behovet av att en MKB för inkapslingsanläggningen inte enbart beskriver konsekvenserna av anläggningen som sådan, utan att hela djupförvarssystemet ingår i beskrivningen och att detta leder till att fråga om alternativa utformningar, inklusive nollalternativet, måste omfatta hela djupförvarssystemet, inte enbart inkapslingsanläggningen. Länsstyrelsen skrev vidare i samma beslut att inkapslingsanläggning är en del av den systemlösning som utgör KBS-3-metoden och att detta innebär att inkapslingsanläggning kan komma till stånd endast under förutsättning att ett djupförvar enligt KBS-3-metoden kan genomföras och omvänt – ett djupförvar av använt kärnbränsle kan inte utföras utan att en inkapslingsanläggning kommer till stånd.

Enligt den i avgränsningsrapporten redovisade tidplanen planeras en ansökan för inkapslingsanläggningen att lämnas in år 2006 och för djupförvaret år 2008. Det kan inte uteslutas att det under tidsrymden däremellan, ca 2 år, kan komma fram nya fakta som påverkar innehållet i MKB:n för djupförvaret och därmed hela djupförvarssystemet. Länsstyrelsen önskar därför att det i avgränsningsrapporten tydliggörs hur helhetsbeskrivningen av djupförvarssystemet hanteras vid ett förfarande med tillståndsansökan och tillståndsprövning vid olika tidpunkter för de två systemkomponenterna.

Ulf Färnhök

Sven Andersson

LÄNSSTYRELSEN
KALMAR LÄN

YTTRANDE

2 (2)

2004-06-18

551-2954-04

Kopia

Kommunstyrelsen i Oskarshamns kommun

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Oskarshamns kommun

KASAM

Boverket

Naturvårdsverket

Statens kärnkraftinspektion

Statens strålskyddsinstitut

Länsstyrelsen i Uppsala län

FISKERIVERKET
Utredningskontoret
Göteborg

→ Sam

YTTRANDE

1(1)

Datum

Beteckning

2004-03-25

Dnr 335-374-04

Ert Datum

Er beteckning

Erik Sparrevik
Tel: 031-743 04 23
E-post: erik.sparrevik@fiskeriverket.se

Svensk Kärnbränslehantering AB
Box 5864
102 40 Stockholm

Utökat samråd gällande inkapsling och slutförvar för använt kärnbränsle, Oskarshamn och Östhammars kommuner

Fiskeriverket har inga synpunkter på underlaget för det utökade samrådet.

På Fiskeriverkets vägnar

Erik Sparrevik
Platschef

MKB/2004/20
MKB/2004/17 MKB/2004/20

REG NR	1027056
ANKOM SK	
2004	0
PLATS	
BLAGA	

Postadress   Besöksadress   Telefon   E-post   Telefax   Postgiro

Box 423   Ekelundsgatan 1   031-743 03 00   fiskeriverket@fiskeriverket.se   031-743 04 44   1 56 92-7

Datum: 2004-02-16 Dnr: 30-173-2004

Ert datum: 27 jan 2004 Ert dnr:

Samrådgemens.

REG NR	1021708.
SKB	ANKOM MKB
	2004 -02- 24
HANDL	<i>Samr</i>
DELGES	<i>LB/ST RJn ES CTh.</i>
BILAGA	

MKB/2004/17 MKB/2004/18
1029133 (med fil)

Svensk kärnbränslehantering
Box 5864
102 40 Stockholm

Omfattning, avgränsningar och utredningar för miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) för inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle". Version 0 – underlag för utökad samråd i Oskarshamn. Preliminär.

Remissvar:

Kap.1 s. 9

Första och femte punkten: här bör skrivas ut tydligt platsens nuvarande status avseende kulturmiljö respektive effekter på kulturmiljö, inte bara miljö (annars borde i konsekvensens namn inte natur nämnas specifikt om ett samlande grepp på storheter som ingår miljö är det som avses)

Kap. 4.4 s. 26

Bör läggas till forn- och kulturlämningar, motsvarar samma storleksordning som flora och fauna.

Kap. 4.8 s. 30 punkt 4

Bör läggas till konsekvenser för kulturmiljöer, se synpunkter kap 1.

miljöpåverkan

Under konsekvenser av grundvattensänkning bör påverkan på eventuella forn- och kulturlämningar lämnas tas upp (utkastlager till boplatser, stockbåtar m.fl.).

Förändring av landskapsbilden bör utökas och förtydligas så att punkten kan utläsas att omfatta det kulturpåverkade landskapet i området.

Med vänlig hälsning

Håkan Nilsson
Antikvarie

2004-03-02

Svensk Kärnbränslehantering AB

Synpunkter på omfattnings- och avgränsningsrapport för inkapslingsanläggning och slutförvar av använt kärnbränsle (version 0)

Sammanfattning

SKB har genom ett utökat samråd med regionala aktörer berett Regionförbundet i Kalmar län möjligheten att lämna synpunkter över den preliminära versionen av SKB:s omfattnings- och avgränsningsrapport för inkapslingsanläggning och slutförvar av använt kärnbränsle i Oskarshamn. Ett viktigt inslag i det utökade samrådet är att diskutera innehåll och utformning av de miljökonsekvensbeskrivningar som ska bifogas tillståndsansökningarna.

I det lokala kompetensuppbyggnadsprojekt som pågår i Oskarshamn kring slutförvaret ingår Regionförbundet som en aktör i samhällsgruppen, som har till uppgift att lyfta samhällsvetenskapliga aspekter in i arbetet.

Regionförbundet anser att SKB:s avgränsningsrapport bland annat bör omfatta och belysa /analysera följande områden:

- De sociala och kulturella aspekterna
- Profilering och image
- Infrastruktur och arbetsmarknad
- Kompetensförsörjning
- Spin-offeffekterna för det omgivande samhället (högskolan och industrin)
- Effekter på människors hälsa
- Hur åtgärderna sammantaget bidrar till en hållbar utveckling

Ett nationellt ansvar i vår region

Regionförbundet i Kalmar län är ett samverksorgan för länets kommuner och landsting med huvudansvar för de regionala utvecklingsfrågorna.

Regionförbundets politiska måldokument, det regionala utvecklingsprogrammet för Kalmar län (RUPEN), är det gemensamma måldokumentet för länets utveckling, som har tagits fram i nära samarbete med kommuner, landsting, näringsliv och andra aktörer. Ett av de totalt tio utvecklingsområdena i RUPEN är ”Ett nationellt ansvar i vår region” och berör direkt en av våra medlemmar, Oskarshamns kommun. Utvecklingsområdet handlar om att regionen ska förbereda förslag för att kunna möta de behov som kommer att ställas vid ett eventuellt beslut om lagring av använt kärnbränsle i Kalmar län.

I det regionala utvecklingsprogrammet för Kalmar län är det politiska målet formulerat som följer:

- *Regionförbundet ska medverka i och stödja arbetet med förberedelserna för lokalisering av ett djupförvar av använt kärnbränsle till länet, om de krav som kommer att ställas på en sådan anläggning uppfylls.*

Utifrån regionperspektivet har följande tankar och funderingar dykt upp i diskussionerna kring ett eventuellt slutförvar i vår region:

De sociala och kulturella aspekterna som utgångspunkt för en gemensam värdegrund för en hållbar utveckling

Regionförbundets uppgifter är att främja och stödja aktiviteter, projekt och åtgärder till att leda till tillväxt och hållbar utveckling. Avgörande för vår eventuella framgång är vår förmåga att främja och stödja ”rätt” aktiviteter, projekt och åtgärder. Utan en kunskap om regionens förutsättningar, såväl ekonomiska, kulturella, sociala och ekologiska aspekter, riskerar vi att satsa på insatser som inte är de mest långsiktigt hållbara och mest effektiva. Om ett djupförvar av använt kärnbränsle hamnar i vår region vill vi tillvarata de möjligheter som det kan innebära.

I ett traditionellt analysarbete är ofta kunskapen om ekonomiska och tekniska mönster god. Insikten om de naturgivna ekologiska förutsättningarnas betydelse för en positiv utveckling har ökat under senare år och är i stort sett formulerade i miljömål för regionen. Däremot är kunskapen om de kulturella och sociala mönstren och deras betydelse för att åstadkomma en hållbar samhällsutveckling mer sällan lika god. Utifrån detta resonemang kan det finnas anledning att belysa följande frågeställningar:

- Vilka kulturella och sociala mönster finner vi i vår region?
- Vilka är våra grundförutsättningar i regionen och hur samverkar eller motverkar dessa varandra?

- Vilka mentala hotbilder eller svagheter kan vi omvandla till möjligheter och på sikt styrkor?
- Vilka mönster styr in- och utflyttares vilja och motivation att stanna i och bidra till tillväxt och utveckling i vår region?
- Vilka attityder har vi som bor här till dem som kommer? Hur assimilerar vi inflyttare i våra sociala nätverk?
- Vilket utbud av kultur, utbildning, samt vård och omsorg behövs för att vara en attraktiv region på lång sikt?
- Hur förenar vi alla dessa aspekter i ett ekologiskt, ekonomisk och social mening hållbart framtida samhälle?

Profilering och image – Kalmar län är Sveriges nya framsida

I dagens alltmer globaliserade värld blir olika geografiska regioners unika egenskaper alltmer avgörande för att skapa utveckling och tillväxt. Det krävs en ständig utveckling av dess egenskaper för att lyckas föra fram budskapet utanför den egna regionens gränser. Att profilera och marknadsföra sin region är idag en absolut nödvändighet. En region med en stark profil har mycket gratis. Självkänslan hos invånarna stärks, utflyttare återvänder, näringslivet vågar mer, ungdomar stannar kvar och möjlighet till nya satsningar från staten ökar. Företag och människor söker sig till miljöer där utvecklingen är positiv.

Kalmar län har en ledande position inom svensk upplevelseindustri. Besöksnäringen, Musik- och designindustrin har stor utvecklingspotential och är nyckelfaktorer i länets tillväxtarbete. Med dessa och många fler upplevelseområden har vi goda förutsättningar att bli en av Europas starkaste regioner inom denna nya industri.

Kalmar län är idag en av de största turistregionerna i Sverige. Turismen är en näring på frammarsch som måste kunna reagera snabbt och rätt på förändrade förutsättningar. Ett sådant tänkbart scenario kan kopplas till ett eventuellt djupförvar i vår region. Vilka konsekvenser får djupförvaret för regionens profil?

- Kan länets profil stärkas av djupförvaret?
- Hur kan man använda djupförvaret i regionens profilering? Ex från andra regioner? Hur bemöter man frågeställningar om säkerhet, olycksrisker, terrorattacker m.m.?
- Kan djupförvaret vara en modern form av besöksnäring? På vilket sätt profilerar man det? Ska vi profilera det? På vilket sätt kan vi fokusera på mervärdet av etableringen? Profileras eller tonas ned?
- Vid sidan av de starka varumärkena är också Kalmar län Sveriges längsta kustlän med många natur- och kulturvärden. Hur påverkas den bilden – som den friska och sunda regionen?

Infrastruktur och arbetsmarknad

En fungerande infrastruktur för kommunikation på väg och järnväg, med fartyg och flyg, samt i elektroniska nätverk är ett mycket viktigt medel för regional utveckling. Vi behöver bygga ett långsiktigt hållbart transportsystem – enskilda människors och företags behov av transporter måste anpassas delvis till nya förutsättningar. Ett hållbart transportsystem omfattar inte bara miljöanpassningar och avvägningar gentemot ekonomi och teknik utan rymmer också i allra högsta grad sociala och kulturella aspekter.

En viktig förutsättning för en positiv regional utveckling är också att kommuner och länsdelar kan förenas i större arbetsmarknadsregioner. För att en sådan regionförstoring ska bli verklighet måste vi bland annat arbeta hårdare för möjlighet till förkortad tid för såväl arbets- som studiependling och näringslivets tillgång till tidssäkrade godstransporter.

När vi ser på det underlag som bör tas fram inom området för infrastruktur och den arbetsmarknad som är kopplad till densamma ser vi tre faser; byggtiden, uppbyggnad och drift, samt förvaring. Utifrån dessa tre faser framträder ett antal frågeställningar:

	Byggtiden	Uppbyggnad/Drift	Förvaring
Personresor	Var bor byggarbetarna och vilka möjligheter har de att ta sig till arbetsplatsen?	Var bor/vill de anställda bo och vilka möjligheter har de att ta sig till arbetsplatsen?	Var bor/vill de anställda bo och vilken möjlighet har de att ta sig till sin arbetsplats?
Godstransporter	Vilka risker medför godstransporterna? Vilka transportvägar är mest lämpliga ur miljö och trafiksäkerhet?	Vilken säkerhet behövs kring transporterna? Vilka risker medför transporterna? Vilka transportvägar är mest lämpliga ur miljö och trafiksäkerhet?	
Vägar	Vilka vägar kommer att användas? Klaras det befintliga vägnätet trafiksäkerheten och bärigheten? Konkurrerar eller	Vilket omland nås med alternativa färdmedel? Hur förändras omlandet vid förbättrad infrastruktur?	

	kompletterar materialförsörjning till byggarbetsplatsen?		
Järnväg		Vilken betydelse kan järnvägen spela för anläggningen och dess personal?	Vilken betydelse kan järnvägen spela för anläggningen och dess personal?
Sjöfart	Kan byggmaterial föras in sjövägen?	Behövs särskild säkerhetsklassning på sjövägarna? Hur påverkas fritidsbåtar av annan yrkestrafik av kärnbränsletransporterna?	
Lufft		Vilken betydelse kan flyget spela för anläggningen och dess personal?	Vilken betydelse kan flyget spela för anläggningen och dess personal?

Arbetsmarknad för medflyttare

Redan idag finns problem med en alltför smal arbetsmarknad i regionen. Denna situation gör det svårt för medflyttande maka/make att få ett arbete i regionen eftersom medföljande vanligtvis också har en specialkompetens. Problemet är väl känt för regionala aktörer och bör aktualiseras.

Kompetensförsörjning

När vi talar om kompetens menar vi inte bara kunskap utan också förändringsbenägenhet och förmågan att snabbt kunna anpassa sig till nya situationer. Tillgången till rätt kompetens är kanske den viktigaste faktorn för tillväxt i en region.

Etableringen av ett djupförvar av använt kärnbränsle kommer att ge ett inflöde av specialkompetens till länet. Inflödet gäller allt från dem som kommer till regionen en eller ett fåtal gånger till dem som flyttar hit och etablerar sig för en längre tid. Vilken typ av utbildningar, både vad det gäller inriktning och nivå, efterfrågas med koppling till djupförvaret? Det kan vara aktuellt att redan nu se över och

utveckla utbildningar som siktar på anställning eller företagande i anslutning till slutförvarsverksamheten.

- Vilka yrkesgrupper är aktuella vid etableringen av ett djupförvar i regionen? Volymstudier med koppling till antalet utbildade i länet.
- Vilken utbildningsprofil kommer att efterfrågas på kort och på lång sikt?
- Vilka utbildningar med relevans för djupförvaret finns idag vid högskolor och universitet i närregionen (Kalmar, Växjö, Jönköping och Linköping)?

Effekter på människors hälsa

Hälsa bygger på en god livsmiljö. Vilka effekter på människors hälsa har ett slutförvar? Buller, vibrationer och ljusstörningar, luftföroreningar och joniserande strålning. En viktig faktor för en positiv regional utveckling är att människor känner sig trygga och harmoniska i den miljö man lever i. Just en god livskvalité är en av de främsta skälen till varför människor väljer att flytta till Kalmar län.

Spin-offeffekter för det omgivande samhället

Regionförbundet är ansvarig för framtagandet av de strategiska dokumenten för regionens utveckling. Huvuddokumentet är, som tidigare omnämnt, vårt regionala utvecklingsprogram (RUPEN). Som en fördjupning av detta arbete tar regionen i enlighet med regeringens direktiv också fram ett regionalt tillväxtprogram (RTP) som tar sin utgångspunkt i näringslivets behov i regionen. Ett eventuellt beslut om upprättandet av en anläggning av använt kärnbränsle kommer att ge en rad spin-off effekter för vårt samhälle, inte bara genom själva byggandet av anläggningen och driften utan även för områden såsom medflyttares möjlighet till arbete och offentlig service i regionen.

Investeringar och underleverantörer i slutförvarsteknik

I våra studier och analyser träder ett antal kärnkompetensområden fram. Till dessa hör energiteknik och metallarbetande industri. I dagsläget är regionens företagande inom dessa två traditionellt inriktade och saknar större investeringar kring forskning och utveckling.

Dessa anser vi kommer främst inom forskning och utveckling där sådana områden som svetsteknik, materialteknik och byggteknik finns i främsta rummet. Andra sådana viktiga områden som man kan konstatera vid de redan befintliga anläggningarna vid Simpevarp är de nya biologiska kunskaperna om liv djupt under marknivån. Dessa kunskapsområden är knutna till biologisk grundforskning som genom byggandet har fått nya forskningsfält.

En studie för att närmare studera samhällsliga konsekvenser av en eventuell etablering bör därför ta sin utgångspunkt i följande punkter:

- Regionens kärnkompetensområden

- Befintliga forskningsområden i länet som bedrivs av Högskolan i Kalmar och andra universitet som är verksamma i länet.
- Utvecklingsmöjligheter till nya forskningsfält anknutna till en etablering.
- Existerande klusterkonstellationer eller beskrivning av underleverantörer
- Behov av nya kompetenser och teknikföretag för ett genomförande.

Regionförbundet i Kalmar län välkomnar SKB:s utökade samråd med lokala och regionala aktörer. Att omhänderta använt kärnbränsle är i allra högsta grad en regional fråga. En investering som kan komma att göras i vår region måste vara väl förankrad och genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv. Regionförbundet kommer att biträda Oskarshamns kommun i informationsarbetet på den regionala arenan och ansöker nu om medel från kärnavfallsfonden för att skapa resurser för informationsinsatser.

Kalmar den 11 mars 2004

Anders Åkesson
Ordförande

Kopia till:

Länsstyrelsen i Kalmar län
Oskarshamns kommun
Högskolan i Kalmar

Ansvarig handläggare:
Ulrika Joelsson 0480-44 83 68, e-post:ulrika.joelsson@kalmar.regionforbund.se

, K-G Edman 0480 – 44 65 21

Datum
2004-03-01Beteckning
SA 80-B 99:4698Ert datum
2004-01-27

Er beteckning

Svensk Kärnbränslehantering AB
Att: Lars Birgersson
Box 5864Länsstyrelsen i Kalmar län
Regionförbundet

102 2301 / 1029134 (med fil)

~~MKB/2004/11~~

ANKOM SK
MKB/2004/18

2004

HANDL Lbj/si

DELGES Sam Rja RJ

BILAGA

Samråd ang inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle i Oskarshamn.

Vägverket Region Sydöst har tagit del av ”**underlag för utökat samråd i Oskarshamn**”. Vårt yttrande avser enbart frågor kring transporter och vägsystemet utifrån vårt ansvarsområde.

Befintligt vägsystem i området kring Simpvarp är med hänsyn till dagens trafikunderlag i ett tillfredsställande skick. Förutom ombyggnad av väg 743 vid Fårbo, ny trafikplats mot E22, som kommer att påbörjas hösten -04 finns för övrigt inga planer på förbättring eller förstärkning av vägsystemet.

I de fall en etablering av inkapslingsanläggning och/eller att slutförvarsanläggningen för använt kärnbränsle kommer att anläggas på Simpvarvshalvön och behovet av att allmänna vägar behöver förstärkas/breddas eller att nya vägar tillkommer måste detta prövas enl väglagen med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar. I de fall det blir frågan om ny- eller ombyggnad av det allmänna vägsystemet har Vägverket ett ansvar att arbeta fram en vägarbetsplan med tillhörande MKB. Processen med förstudier, vägarbetsplaner, MKB mm är tids- och arbetskrävande varför det är nödvändigt att starta dessa processer i tid för att möta ett framtida behov av bra och säkra allmänna vägar i området.

Ett framtida investeringsbehov, inklusive planering och projektering, på det allmänna vägnätet som en konsekvens av investeringar vid Simpvarvsanläggningen är enligt vår uppfattning en del i totalkonceptet för slutförvaret. Samtliga kostnader avseende väginvesteringar måste således inrymmas i exploateringskostnaderna för inkapslingsanläggningen/ slutförvaret.

Med vänlig hälsning
Vägverket Region Sydöst

K-G Edman

Huvudkontoret

Postadress

Besöksadress

Telefon

Telefax

E-postadress